

# Môi Trường Chính Trị & Pháp Luật

## Hệ thống Chính trị

Hiến pháp nói chung thiết lập quyền làm chủ của người dân dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam. Cơ quan đại diện cao nhất của Đảng Cộng sản Việt Nam là Bộ Chính trị và Tổng Bí thư. Quyền của người dân được thực hiện thông qua Quốc hội ở cấp trung ương và Hội đồng Nhân dân ("HĐND") ở các cấp địa phương khác nhau.

Quốc hội là cơ quan đại diện cao nhất và cơ quan lập pháp, quyết định các chính sách đối nội và đối ngoại. Đại biểu Quốc hội được bầu ra qua quá trình bầu cử phổ thông. Quốc hội bầu và có thẩm quyền nhiệm Chủ tịch nước, Phó Chủ tịch nước, Chủ tịch Quốc hội, Phó Chủ tịch Quốc hội, thành viên Ủy ban Thường vụ Quốc hội, Thủ tướng, Chánh án Tòa án Nhân dân Tối cao và Viện trưởng Viện Kiểm sát Nhân dân Tối cao. Bên cạnh đó, Quốc hội có nhiệm vụ phê chuẩn việc Thủ tướng lựa chọn các Phó Thủ tướng và các Bộ trưởng.

Quốc hội cũng có nhiệm vụ phê chuẩn cơ cấu tổ chức của Chính phủ và các cơ quan Chính phủ, và là cơ quan lập pháp tối cao. Nhiệm kỳ Quốc hội là 5 năm và việc bầu cử được tiến hành 2 tháng trước khi kết thúc nhiệm kỳ. Ủy ban Thường vụ Quốc hội có thẩm quyền quản lý các vấn đề hàng ngày của Quốc hội, trong thời gian Quốc hội không tiến hành họp và trong thời gian này, Ủy ban Thường vụ thực hiện các quyền được giao, bao gồm quyền lập pháp và các vấn đề được Quốc hội ủy nhiệm.

Người đứng đầu Nhà nước là Chủ tịch nước, do Quốc hội bầu ra, đại diện cho quốc gia trong các vấn đề đối nội và đối ngoại.

Cơ quan hành pháp cao nhất tại Việt Nam là Chính phủ. Cơ quan này nói chung được giao nhiệm vụ quản lý nền kinh tế. Chính phủ bao gồm Thủ tướng, các Phó Thủ tướng, các Bộ trưởng, người

đứng đầu các Ủy ban của Chính phủ và Thủ tướng được Ngân hàng Nhà nước Việt Nam. Các bộ và cơ quan ngang bộ hỗ trợ Thủ tướng trong việc quản lý đất nước trong các lĩnh vực cụ thể thuộc thẩm quyền của mình. Các Phó Thủ tướng và Bộ trưởng do Thủ tướng lựa chọn, nhưng phải do Quốc hội phê chuẩn. Ngoài trừ vị trí Thủ tướng, các thành viên Chính phủ không nhất thiết phải là đại biểu Quốc hội. Quyết định về các văn bản chính phủ được đa số thông qua.

Kể từ ngày 1/07/2025, chính quyền địa phương được tổ chức theo mô hình 2 cấp (thay cho mô hình 3 cấp trước đây), bao gồm cấp tỉnh/ thành phố trực thuộc Trung ương, và cấp phường/ xã (bỏ cấp quận/ huyện). Mỗi cấp chính quyền địa phương gồm có HĐND và Ủy ban Nhân dân (“UBND”). HĐND do người dân bầu ra, và HĐND bầu ra UBND.

Phù hợp với mô hình chính quyền địa phương 2 cấp, hệ thống tòa án nhân dân (“TAND”) và viện kiểm sát nhân dân (“VKSND”) tại Việt Nam cũng được sắp xếp lại. Thay vì tổ chức theo mô hình 4 cấp như trước đây, TAND và VKSND hiện được tổ chức theo mô hình 3 cấp, bao gồm trung ương, cấp tỉnh và khu vực (bỏ cấp quận/ huyện).

Ở trung ương, TAND Tối cao là cơ quan tư pháp cao nhất tại Việt Nam và Chánh án do Quốc hội bầu ra. Theo mô hình mới, TAND Tối cao có Tòa Phúc thẩm 1 tại Hà Nội, Tòa Phúc thẩm 2 tại Đà Nẵng và Tòa Phúc thẩm 3 tại Thành phố Hồ Chí Minh. VKSND Tối cao là cơ quan thực hành quyền công tố cao nhất tại Việt Nam, và Viện trưởng cũng do Quốc hội bầu ra.

Ở cấp địa phương, các cơ quan này có các TAND/ VKSND cấp tỉnh/ thành phố trực thuộc Trung ương và các TAND/ VKSND khu vực.

Thông tin cụ thể về hệ thống chính trị và bộ máy Nhà nước được nêu tóm tắt như sau:

| Lãnh đạo Đảng và Nhà nước          |        |
|------------------------------------|--------|
| Tổng Bí thư Đảng Cộng sản Việt Nam | Tô Lâm |

|                                             |                                                                                                                                                              |
|---------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ch <sup>ủ</sup> tịch nước                   | Lương Cường                                                                                                                                                  |
| Ch <sup>ủ</sup> tịch Qu <sup>ốc</sup> hội   | Tr <sup>ần</sup> Thanh M <sup>inh</sup>                                                                                                                      |
| <b>Chính ph<sup>ủ</sup></b>                 |                                                                                                                                                              |
| Th <sup>ủ</sup> tướng                       | Phạm Minh Chính                                                                                                                                              |
| Các Phó Th <sup>ủ</sup> tướng (7)           | Nguyễn Hòa Bình<br>H <sup>oàng</sup> Đức Phúc<br>Bùi Thanh Sơn<br>Lê Thành Long<br>Tr <sup>ần</sup> H <sup>oàng</sup> Hà<br>Nguyễn Chí Dũng<br>Mai Văn Chính |
| <b>Các Bộ trư<sup>ở</sup>ng</b>             |                                                                                                                                                              |
| Bộ Công Thương                              | Nguyễn H <sup>oàng</sup> Diên                                                                                                                                |
| Bộ Tài chính                                | Nguyễn Văn Th <sup>ông</sup>                                                                                                                                 |
| Bộ Xây dựng                                 | TR <sup>ẦN</sup> H <sup>oàng</sup> Minh                                                                                                                      |
| Bộ Nông nghiệp và Môi trường                | Đ <sup>ỗ</sup> Đức Duy                                                                                                                                       |
| Bộ Dân tộc và Tôn giáo                      | Đào Ngọc Dung                                                                                                                                                |
| Bộ Giáo dục và Đào tạo                      | Nguyễn Kim Sơn                                                                                                                                               |
| Bộ Y t <sup>ế</sup>                         | Đào H <sup>oàng</sup> Lan                                                                                                                                    |
| Bộ Khoa học và Công nghệ                    | Nguyễn Mạnh Hùng                                                                                                                                             |
| Bộ Qu <sup>ốc</sup> phòng                   | Phan Văn Giang                                                                                                                                               |
| Bộ Công an                                  | Lương Tam Quang                                                                                                                                              |
| Bộ Ngoại giao                               | Bùi Thanh Sơn                                                                                                                                                |
| Bộ Tư pháp                                  | Nguyễn H <sup>oàng</sup> Ninh                                                                                                                                |
| Bộ Văn hóa, Th <sup>ể</sup> thao và Du lịch | Nguyễn Văn Hùng                                                                                                                                              |
| Bộ Nội vụ                                   | Phạm Thị Thanh Trà                                                                                                                                           |
| Thanh tra Chính ph <sup>ủ</sup>             | Đoàn H <sup>oàng</sup> Phong                                                                                                                                 |
| Ngân hàng Nhà nước Việt Nam                 | Nguyễn Thị H <sup>oàng</sup>                                                                                                                                 |
| Văn phòng Chính ph <sup>ủ</sup>             | Tr <sup>ần</sup> Văn Sơn                                                                                                                                     |

|                                |                 |
|--------------------------------|-----------------|
| Các cơ quan Nhà nước khác      |                 |
| Tòa án Nhân dân Tối cao        | Lê Minh Trí     |
| Viện Kiểm sát Nhân dân Tối cao | Nguyễn Huy Tiển |